

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2018

курсу

3 (ЗФ-18)

номер курсу, на якому викладається дисципліна

форма навчання

заочна

форма навчання

статус дисципліни

вибіркова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Курилова Наталія Михайлівна, старший
викладач кафедри маркетингу, менеджменту
та торговельного підприємництва

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Програму розроблено на підставі силабусу навчальної дисципліни, затвердженого на засіданні методичної ради інституту, протокол від 08.05.2020 р. № 01.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту, протокол від 11.09.2020 р. № 00.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців загальних та професійних компетентностей щодо сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи та функції управлінської діяльності.

Навчальна дисципліна передбачає знання основ психології, інтернет-технологій в бізнесі та планується до вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавр на 3 курсі.

Мова викладання – українська.

У результаті вивчення дисципліни студент має

знати:

- напрямки діяльності в сфері управління на сучасних підприємствах;
- основні функції та методи менеджменту;
- сутність стратегічного та оперативного управління;
- принципи побудови ефективної системи управління;
- практику роботи з менеджменту керівників підрозділів підприємства.

вміти:

- організовувати практичну роботу з управління людьми на сучасних підприємствах;
- здійснювати аналіз діяльності системи управління підприємством;
- застосовувати різні методи та інструменти систем планування, організації, мотивації та контролю роботи підприємства;
- використовувати відповідно до ситуації методи прийняття управлінських рішень та здійснювати комплекс дій для їх реалізації;
- налагоджувати та проводити ефективну комунікацію в системі управління підприємством;
- обирати та використовувати відповідний ситуації стиль лідерства, що ґрунтується на відповідних видах та формах влади та управлінського впливу;
- визначати вплив обраної системи стимулювання на ефективність роботи персоналу та при необхідності відкоректувати його для забезпечення достатньої мотивації.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Менеджмент як наука про управління

Менеджмент як мистецтво управління людьми. Сутність основних категорій менеджменту. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки. Спільне і відмінне між менеджером та підприємцем. Рівні

управління. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, інновації, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

Поняття організації, її роль на значення. Організація як відкрита система. Внутрішні та зовнішні фактори середовища організації. Міжнародне середовище менеджменту. Організації в Україні. Соціальна відповідальність менеджменту. Етика і сучасне управління.

Тема 3. Еволюція концепції менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесійний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід. Розвиток управлінської науки в Україні. Проблеми і вимоги сучасного менеджменту.

Тема 4. Планування як функція менеджменту

Суть планування. Методи розробки планів. Види планів. Стратегічне планування. Суть стратегічного менеджменту. Бізнес-планування.

Сутність стратегічного планування діяльності підприємства. Стратегічні альтернативи підприємства. Аналіз і вибір стратегічних альтернатив підприємств. Стратегія стабілізації. Різновидності стратегії зростання. Стратегія виживання.

Тема 5. Організація взаємодії як функція менеджменту.

Поняття організації взаємодії як функції менеджменту. Владні повноваження, відповідальність і делегування.

Бюрократичні структури управління. Структура управління та структура підприємства. Принципи формування структури управління. Види організаційних структур управління підприємством.

Тема 6. Контролювання як функція менеджменту

Суть і зміст контролю. Види контролю. Операційний контроль. Фінансовий контроль. Структурний контроль. Керування контролем в організаціях. Процес контролю. Завдання контролю. Етапи контролювання.

Тема 7. Мотивування як функція менеджменту

Поняття мотивації, класифікація та зміст мотиваційних теорій. Модель мотивації через потреби. Процесійні потреби до мотивації. Змістові теорії мотивації.

Тема 8. Управлінські рішення

Визначення управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень та умови прийняття управлінських рішень. Методи прийняття раціональних рішень у менеджменті. Поведінкові аспекти ухвалення рішень. Групове ухвалення рішення в організації.

Тема 9. Теорія лідерства в менеджменті

Лідерство в організації Лідер в організації. Огляд теорій лідерства. Підхід з позиції особистих якостей. Поведінковий підхід. Ситуаційний підхід.

Тема 10. Конфлікти в системі управління

Природа конфлікту в організації. Типи конфліктів. Причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією (структурні методи, міжособистісні стилі вирішення конфліктів).

Тема 11. Інформація та комунікація в менеджменті

Класифікація інформації. Використання інформації в основних функціях менеджменту. Постановка і реструктуризація управлінського обліку в організації. Рационалізація, інтегрування й подальша автоматизація інформаційних потоків. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Класифікація інформації. Використання інформації в основних функціях менеджменту. Комп'ютерні системи інформаційного менеджменту. Інформаційна безпека об'єкта управління.

Тема 12. Ефективність управління

Підходи до оцінки ефективності управління. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці. Теоретичні аспекти ефективності менеджменту. Концепції визначення ефективності управління. Критерії та методи оцінювання ефективності менеджменту.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																									
	денна форма												заочна форма													
	повна						скорочена						повна						скорочена							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		
Тема 1. Менеджмент як наука про управління												15	2				13									
Тема 2. Організація як об’єкт управління												13					13									
Тема 3. Еволюція концепції менеджменту												16	2				14									
Тема 4. Планування як функція менеджменту												16			2		14									
Тема 5. Організація взаємодії як функція менеджменту												18	2		2		14									
Тема 6. Контролювання як функція менеджменту												16			2		14									
Тема 7. Мотивування як функція менеджменту												18	2		2		14									
Тема 8. Управлінські рішення												14					14									
Тема 9. Теорія лідерства в менеджменті												13					13									
Тема 10. Конфлікти в системі управління												13					13									
Тема 11. Інформація та комунікація в менеджменті												13					13									
Тема 12. Ефективність управління												15	2				13									
Усього годин / кредитів ECTS												180/6	10		8		162									

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні у відповідному інтерактивному курсі на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=539>

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Менеджмент як наука про управління

Питання 1. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, інновації, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

Питання 1. Соціальна відповідальність менеджменту. Етика і сучасне управління.

Тема 3. Еволюція концепції менеджменту

Питання 1. Проблеми і вимоги сучасного менеджменту.

Тема 4. Планування як функція менеджменту

Питання 1. Аналіз і вибір стратегічних альтернатив підприємств.

Тема 5. Організація взаємодії як функція менеджменту.

Питання 1. Види організаційних структур управління підприємством.

Тема 6. Контролювання як функція менеджменту

Питання 1. Керування контролем в організаціях.

Тема 7. Мотивування як функція менеджменту

Питання 1. Змістові теорії мотивації.

Тема 8. Управлінські рішення

Питання 1. Поведінкові аспекти ухвалення рішень.

Тема 9. Теорія лідерства в менеджменті

Питання 1. Огляд теорій лідерства.

Тема 10. Конфлікти в системі управління

Питання 1. Управління конфліктною ситуацією (структурні методи, міжособистісні стилі вирішення конфліктів).

Тема 11. Інформація та комунікація в менеджменті

Питання 1. Інформаційна безпека об'єкта управління.

Тема 12. Ефективність управління

Питання 1. Критерії та методи оцінювання ефективності менеджменту.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено у відповідному інтерактивному курсі на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=539>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль		60
1.1	Тема 1. Менеджмент як наука про управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.2	Тема 2. Організація як об'єкт управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.3	Тема 3. Еволюція концепції менеджменту		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.4	Тема 4. Планування як функція менеджменту		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.5	Тема 5. Організація взаємодії як функція менеджменту		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.6	Тема 6. Контролювання як функція менеджменту		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.7	Тема 7. Мотивування як функція менеджменту		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.8	Тема 8. Управлінські рішення		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.9	Тема 9. Теорія лідерства в менеджменті		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.10	Тема 10. Конфлікти в системі управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.11	Тема 11. Інформація та комунікація в менеджменті		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
1.12	Тема 12. Ефективність управління		
	Виконання практичних завдань в межах теми навчальної дисципліни		2,5
	Тестування на Порталі		2,5
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)		40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)		30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)		5
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання)		5
3	Оцінка з дисципліни		100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основні джерела інформації

1. Основи менеджменту : підручник / за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко. – Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.
2. Муромець Н. Є. Менеджмент : навчальний посібник / Н. Є. Муромець, Ю. В. Мирошніченко, Д. О. Корсаков ; за ред. Н. Є. Муромець. – Харків : ФОП Мезина В. В., 2017. – 324 с.

6.2. Додаткові джерела інформації

3. Менеджмент : навчальний посібник / за ред. Г. Є. Мошека. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Київ : ЦУЛ, 2014. – 286 с.
4. Безус А. М. Менеджмент : навчальний посібник / А. М. Безус. – Київ : АМУ, 2015. – 268 с.
5. Колот Л. А. Менеджмент – моя спеціальність : навчальний посібник /

Л. А. Колот. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 228 с.

6. Мельниченко С. В. Менеджмент підприємства / С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 132 с.

7. Менеджмент : навчальний посібник / Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Покаєвич [та ін.] ; заг. ред. Г. Є. Мошека. – 2-ге видання, доповнене, перероблене. – Київ : ЦУЛ, 2015. – 268 с.

8. Бай С. І. Менеджмент організації [Електронний ресурс] : електронний підручник / С. І. Бай. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD-R). – Назва з етикетки диску.

9. Мазараки А. А. Менеджмент [Електронний ресурс] : електронний підручник / А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD - R). – Назва з етикетки диску.

10. Менеджмент Дайджест [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/methodology.php>. – Станом на 07.08.2020. – Назва з екрана.

11. Маркетинг і менеджмент інновацій : Науковий журнал [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>. – Станом на 10.08.2020. – Назва з екрана.

12. An Introduction to Management / Boundless Business [Electronic source]: [organization's website]. – Available at: <https://courses.lumenlearning.com/boundless-business/chapter/an-introduction-to-management>. – Viewed 10.09.2020. – Title from screen.